

Sociálne zdravotní problematika gamblerství

Social health problem gambling

Jiří Tůma¹, Alena Tůmová²

¹Detašované pracoviště VSZaSP sv. Alžbety-Ústav sv. Jana Nepomuka Neumanna Příbram,

²Grantová agentura Univerzity Karlovy v Praze, Odbor pro vědu a výzkum

Recenzent: Mgr. Barbora Kuchárová, PhD.

Abstrakt

Problematika gamblerství může oslovit každého v různých sociálních rolích. V první řadě ohrožuje právě jednotlivce i celou společnost. Dosavadní poměrně nedostatečná či zkreslená informovanost veřejnosti o příčinách, projevech, důsledcích a především o možnostech léčby a prevence této závažné nemoci přitom často vede k přehlížení časných vývojových stadií i k rezignaci nad stadii pokročilými, a tím ke zbytečným individuálním a společenským škodám. Tento stav nás přiměl k tomu, abychom se pokusili nabídnout pohled na problematiku hráčské závislosti ze sociálně zdravotního hlediska.

Klíčová slova: gamblerství, jedinec, závislost, společnost

Abstract

The issue of gambling can call each in different social roles. First, put the rights of the individual and society. The current relatively inadequate or biased information to the public about the causes, symptoms,

consequences and especially about treatment options and prevention of serious diseases were often leads to neglect of early life stages as well as the resignation of advanced stages and thus unnecessary individual and social damage. This situation forced us to do, we try to offer a view on the issue of gambling addiction of social and health aspects.

Key words: gambling, individual, dependence, the company

V posledním desetiletí, se změnou sociálních, zdravotních a ekonomických poměrů a s mohutným celosvětovým nástupem nové techniky (počítače a hrací automaty), se změnila forma her a nebývalou měrou vzrostl i počet lidí závislých na hraní. Také u nás, s příchodem demokracie a celkovým uvolněním atmosféry, vyrostly desítky heren a hrací automaty můžeme nalézt prakticky všude. Existují různé podoby hráčství, od kterých by se mělo patologické hráčství rozlišovat:

- a) hráčství a sázkařství (Z72.6), které se projevuje častým hraním pro vzrušení nebo jako pokus vyhrát peníze. Lidé této kategorie svůj zvyk většinou ovládají, když musí čelit těžkým ztrátám nebo jiným nepříznivým životním okolnostem.
- b) nadměrné hráčství u manických pacientů (F30).
- c) hráčství u sociopatických osobností (F60.2). U těchto lidí se vyskytuje širší trvalá porucha sociálního chování, která se projevuje agresivními činy nebo jinak výraznými projevy nedostatku zájmu o blaho a city jiných lidí. Typický patologický hráč, pokud se dopustí trestné činnosti, dopustí se jí až po té, co se stal patologickým hráčem. Sociopatická osobnost se trestné činnosti zpravidla dopouští ještě před tím, než začne intenzivně hazardně hrát[13].

Jeden z výzkumů, zabývajících se patologickým hráčstvím (tzv. gambling), od dr. Gerhard Meyer z Psychologického institutu na univerzitě v Brémách, zjišťoval na 10 dobrovolnících, náhodně vybraných v kasinu, vyvolává-li hráčství fyziologickou odezvu v organizmu. Výzkum probíhal v kasinu, kde hráči hráli karetní hru Black Jack jednak o peníze, jednak „jen tak, pro radost“. Měřen byl tep

každého hráče a odebírány byly rovněž vzorky slin, které byly později laboratorně analyzovány. Ukázalo se, že u každého z gamblerů došlo během hry k zrychlení srdečního tepu ve vyšší míře, hrálo-li se o peníze. Analýzou vzorků slin bylo zjištěno, že během hry dochází k uvolňování hormonů (opět více, hrálo-li se o peníze), jejichž spektrum je podobné, jako při stresu. Reakce přetrvávají i po hře a vyvolávají stav euforie. Problémem gamblerů je však doba, strávená hraním. Hráči tráví v kasinech či u hracích automatů v restauracích často dlouhé hodiny po mnoho dní v týdnu. Neodvratným výsledkem je podle Meyerse postupný vznik fyzické závislosti, zcela shodné s tou, která vzniká při alkoholizmu nebo braní tvrdých drog[11].

Charakteristika gamblera

Pokud se zamyslíme nad typy lidí, kteří se zabývají hrou, pak lze hovořit o tzv. lidech hravých a nehravých. Nehraví lidé, pokud se dostanou náhodně k automatu, pokusí štěstí jednou, dvakrát. Většinou se nevracejí ke hře, ať již vyhrají či prohrají. Hraví lidé tvoří pravý opak. Začínají často již od mládí, většinou spoléhají na své štěstí, každá výhra je utvrzuje v naději na další. Takový typ se často stane závislý a sami majitelé her či přístrojů mu říkají pacient nebo psychopat. Tento typ lidí

podléhá myšlence, že jednou udělá terno, vyhraje maximum, potom se mu vše vrátí. Neumí od hry odejít, má na mysli, že musí získat alespoň vložené peníze zpět. Většinou jako extrémně závislý typ hraje na stejném místě, stejném automatu, stejnou hru. Často je možné u tohoto typu vyzorovat i klasický průběh jeho hry. Typický hráč přichází do herny či kasina brzy po otevření spíše schoulený, zdravý letmo, k automatu přichází jakoby nechtěl, s lidmi se moc nebaví. Většinou tyká majiteli či krupiérovi, často požaduje natočení hry na obnos 500-2000,- Kč. Krupiér potom od něj vybere peníze a navolí číselný údaj na hře. Hráč pak intenzivně sleduje údaje, které informují o hrách, prohrách a výhrách. Když hráč prohraje nebo je blízko nuly, dává do hry další peníze a pokračuje. Situace se opakuje do vyčerpání finančních zásob a hráč potichu odchází z herny. U lidí tohoto typu se objevují charakteristiky. Často se dívají na hodinky a říkají, že už musí jít, že mají málo času. Nabádají okolí, aby to někdo také zkusil. Často pro jiné vyhledávají hry, které jsou údajně lákavé, jisté. Ostatním lidem často říkají, že určitě sami nevyhrají, ač ve výhru pevně věří. Bez zjevných výčitek prohraje i 10.000,- Kč a odchází. Pokud se zabýváme otázkou, kde berou tito lidé na hru peníze, pak je možné usuzovat, že nejdříve utrácení

peníze své, posléze rodiny a příbuzných[12]. Později se vybírají peníze firemní, či si půjčují od známých pod záminkou koupě auta, domu, nábytku atd. Zejména u intelektově lépe disponovaných hráčů se objevují výmluvy, že hrají pro zábavu, zpestření života, vzrušení. Jsou k tomuto sdělení vnitřně nuceni společenskými ohledy. Nedovolí si přiznat, že hrají, protože jsou závislí. Navíc nastupuje proces racionalizace, který nakonec vede k tomu, že oni sami této pseudopravdě uvěří [18].

Co tolik láká člověka na hazardní hře? Je to touha po zábavě nebo představa vysoké výhry? Na tyto otázky je odpověď zvláště v době, kdy se u nás razantně změnilo pořadí hodnot, téměř jednoznačné. Ve většině případů to bude vidina bezpracného získání peněz nebo jiných hmotných statků. Losem, tiketem, sázkou, vhozením mince do automatu si kupujeme sen o tom, že když to vyjde, nejenže vyřešíme vlastní problémy, ale zařadíme se ze dne na den mezi ty, kteří se k získání určitého bohatství dopracovali často až za mnoho let svojí usilovnou prací, plnou starostí. Kdo by nechtěl za pár korun vkladu získat drahý zahraniční automobil, jezdit si po celém světě, žít na „vysoké noze“. Drtivá většina hráčů samozřejmě ví, jakou má pravděpodobnost výhry, že na jednoho výherce musí být mnoho těch,

kterí prohrají. Proč bych ale tím vyvoleným nemohl být právě já?

Závěrem této kapitoly uvádíme některé sociálně zdravotní známky chorobného hráčství. Jsou to:

- vzrušení před hrou a během ní
- zvyšování sázek, častější hra, delší čas věnovaný hře
- neodůvodněný optimismus
- osamělé hraní
- chvástání výhrou
- nedokáže přestat s hrou
- půjčování peněz v rostoucí míře
- skrývání hry a lhaní
- bezohlednost vůči rodině
- nepřítomnost ve škole či práci
- odkládání splátek dluhů
- podrážděnost, neklid, uzavřenost
- neschopnost splácet dluhy
- zanedbává zdraví
- poškození pověsti
- odcizení od rodiny a přátel
- více prohrává
- obviňuje druhé, výčitky svědomí, panika
- trestné činy (krádeže doma, podvody, zpronevěry)
- beznaděj, myšlenky na sebevraždu nebo sebevražedné pokusy
- vyšší riziko rozvoje závislosti na alkoholu a drogách[8]

„Závislosti chápeme jako specifickou formu vzájemného vztahu mezi jevy, kdy změna jednoho jevu (objektu) má za následek změnu jiných jevů (objektů), které jsou s ním ve vztahu. Každá závislost zbavuje člověka svobody, přičemž závislost a svoboda jsou vůči sobě ve vztahu nepřímém: subjekt, který se dostal do područí objektu své závislosti pozbývá svobody v míře, jež odpovídá míře jeho závislosti. Větší závislost ztrácí větší část své svobody, totální závislost znamená totální ztrátu svobody“[10].

Tab. 1 Porovnání definic patologického hráčství a závislosti[2]

Patologické hráčství	Závislost na návykových látkách
Časté opakované epizody hráčství dominují v životě na úkor sociálních, materiálních, rodinných a pracovních hodnot a závazků	Postupné zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů ve prospěch užívané psychoaktivní látky a zvýšené množství času k získání nebo užívání látky, nebo zotavení se z jejího účinku
Postižení popisují intenzivní puzení ke hře, které lze těžko	Silná touha nebo pocit puzení užívat látku; potíže

ovládnout, spolu se zaujetím myšlenkami a představami hraní a okolností, které tuto činnost doprovázejí	v kontrole užívání látky, a to pokud jde o začátek a ukončení nebo množství látky
Trvale se opakující hráčství, které pokračuje a často i vzrůstá přes nepříznivé sociální důsledky, jako je zchudnutí, narušené rodinné vztahy a rozpad osobního života	Pokračování v užívání přes jasný důkaz zjevně škodlivých následků

Zdroj: Návykové chování a závislost (Nešpor, 2000, s. 31)

Příčiny gamblerství

Příčiny vzniku patologické závislosti na hře jsou různé. Jsou spojovány s příčinami, které jsou společné všem formám závislostí. Jednou z možných příčin vzniku chorobného hráčství je nedostatek endorfinů v mozku. Jsou to látky, které si tělo vyrábí samo a které navozují pocit libosti. Svě tělo můžeme přimět přirozeným způsobem vylučovat endorfiny tělesným pohybem a přiměřeným cvičením. Jinou příčinou vzniku chorobného hráčství může být nižší

aktivita serotoninového systému v mozku. Chemie mozku však není rozhodně jedinou příčinou. Mozky lidí se za posledních pár let nezměnily, ale chorobných hráčů přibývalo, protože se neobyčejně zvýšila dostupnost hazardních her. Chorobné hráčství vychází jako závislost ze systémové teorie, že nemoc nemá jedinou příčinu. Vzniká a udržuje se při nepřetržitém vzájemném a často i zpětném působení různých systémů. Pro zjednodušení budeme uvažovat o příkladu tří základních systémů:

1. Systém psychický

Stresové situace, které zvyšují riziko únikové aktivity (v tomto případě hraní). Nabídka hry jako spouštěcího podnětu, např. ve formě hracích automatů, hráčských part, apod. Takovým způsobem může fungovat i sociální učení (znalost hráčů, kteří byli v jeho rodině apod.). Osobnostní vlastnosti, které představují obecnou predispozici k hráčství: extroverze, menší zábrany, narcistické rysy, nedostatek spolehlivého vztahu, nedostatek empatie a nedůvěra. Osobnostní rysy hráče - jedná se o osoby, které jsou k hraní určitým způsobem předurčené. Vyznačují se společnou potřebou, ale i schopností riskovat, touhou po vzrušení ze hry, z osobnosti často vyzařuje víra v osudovost výhry, do popředí vstupuje jejich já.

Mají schopnost dlouho si udržet vlastní osobnost, zůstává většinou zachováno jejich specifikum, kouzlo, přitažlivost (na rozdíl od alkoholiků a drogově závislých, jejichž osobnost „upadá“, degraduje). Původní motivací je téměř vždy naděje na velkou výhru, poté následuje potřeba vyhrát prohrané peníze zpět. [9]

2. Systém sociální

Společnost se na vzniku a prevenci chorobného hráčství podílí tak, že povoluje nebo nepovoluje určité formy hazardní hry[7]. Rizikovým faktorem je tendence vytvářet si fantazijní představy o dostupnosti velké výhry, převaha emočního hodnocení pravděpodobnosti výhry, chybou pak je popření těchto nereálných představ. Hodnocení skutečnosti bývá pod vlivem přesvědčení o výhře dosti nepřesné. Gamblerství je individuální aktivita, gableři nestojí o společnost spoluhráčů. Cílem je výhra a ostatní hráči jsou konkurencí. A pokud začne člověk takto hrát, začíná se dostávat do stadia, kdy nedokáže přestat. Potřeba hry je osobní dominantou. Závislost se začne projevovat těžko ovládnutým puzením ke hře a stále častějšími myšlenkami na hru.

3. Systém zdravotní

Rozvoj psychické závislosti není jediným negativním důsledkem gamblerství. Vedle psychické závislosti se rozvíjí i zdravotní

rizika tohoto způsobu závislostního chování. Na jedné straně je naděje na velkou výhru a na druhé straně se dostavuje úpadek tělesného zdraví. Je ohroženo srdce. Totiž většina patologických hráčů jsou muži, u nichž riziko srdečních chorob je i za normálních okolností větší než u žen a právě patologické hráčství toto riziko ještě zvětšuje. Může za to stres ze hry a často chaotický způsob života. Zhoršovat se mohou i další nemoci související se stresem a to hlavně vysoký krevní tlak, vředové choroby, střevní nemoci, cukrovka atd. K bolestivým potížím krční a bederní páteře může vést stres, který působí nepříznivě a mnoho hodin strávených vysedáváním u hracích automatů. Hrou může docházet k zanedbávání základních hygienických pravidel. U hráčů se tedy můžeme setkat s opomíjenými a neléčenými nemocemi např. chrupu. Zanedbávání výživy, která je často jednostranná, chudá a nezdravá. Zvyšuje se riziko tělesných problémů působených alkoholem, tabákem a jinými návykovými látkami[14].

Společnost a hodnotový systém

Dalším motivem bývá často „únik ze skutečného světa“, únik do klamného světa fantazií a průvodní atmosféry hry, hrací automat je pak ten prostředek, podstatná

a hlavní je však atmosféra a vzrušení kolem hry[3]. Příčinou totální dezorientace jedinců i celé společnosti je především ztráta důvěry v oficiálně uznávaný a proklamovaný hodnotový systém. V souvislosti s proměnou systému hodnot dochází k posunu od hodnot povinnosti k hodnotám seberealizačním[15]. Tento vývojový trend můžeme pozorovat již od poloviny 20. století. S expanzí seberealizačních a kreativních hodnot jsou diskreditovány hodnoty, které ještě donedávna stály v hodnotovém systému na prvních místech (tedy povinnost a práce). Na sklonku druhého tisíciletí dochází však k evidentnímu vzestupu hodnot rozvoje sebe sama, přičemž práce jako centrální kategorie lidské existence je vnímána pouze jako prostředek svobodné seberealizace[5]. V návaznosti na tento posun dochází i ke změnám životního stylu. Stále více lidí opouští svět povinnosti a nutnosti, vrhá se do rajske náručí volnosti a nevázanosti. Souběžně průzkum zaměřený na vnímání hodnot svobody a povinnosti mezi dětmi a dospívajícími, který v roce 2011 realizovala Šauerová s těmito proměnami (ve shodě s očekáváním sociologů a kriminologů) sílí projevy sociální nesnášenlivosti, sobeckosti a bezohlednosti[16]. Na základě komparace

příznačných rysů hodnotových proměn je „grupujeme“ do tří typů hodnotových orientací. Jako kritérium volíme druh dominantní hodnoty, na níž je jedinec závislý. Na jedné straně se ocitají konzumenti smyslových požitků, na straně druhé vyznavači duchovních statků a „uprostřed“ předpokládaného statistického rozložení (s nejvyšším počtem vyznavačů) jsou ti, kdo smysl svého života spatřují v hromadění statků materiálních.

Tab. 2 Gamblerství a hodnotový systém ve společnosti[6]

Typ konzumentů	Smyslové požitky	Materiálních statků	Duchovních statků
Charakteristický rys	Uspokojení smyslů (smyslnosti)	Mít, vlastnit	Být, realizovat se
		Pasivita	
	Intelektuálně nenáročná	Egoismus	

Zaměření na	Požitká řství (carpe diem), obžerst ví	Materi ální blahob yt	Vyžaduj e intelekt uální angažov anost, aktivitu
		Komfo rt	
Rizika	Závislo st na návyko vých látkách	Ztráta duchov ní identity	Ztráta realistic kého náhledu

Zdroj: Gamblerství a narkomanie (Spousta, 2013, s. 2)

Ve vztahu závislosti se může člověk ocitnout z mnoha příčin: např. podlehnou-li touze dosáhnout něčeho příjemného, nezvyklého nebo chce poznat neznámé, dosud nepoznané. Přitom není vůbec důležité, na co nebo na koho se upíná. Závislost může být vyprovokována nejrůznějšími podněty a může mít nejrůznější podobu. Objektem, vůči němuž se dostane do vztahu závislosti, může být cokoli, jakákoli věc či osoba: nejen některá z psychotropních látek, hra, práce nebo surfování po internetu, ale též milovaná osoba. Je lhostejné, je-li narkoman závislý na marihuaně proto, že mu navozuje pocit pohody, konzument pervitinu proto, že ho aktivizuje, nebo gambler proto, že se opájí

pocitem vítězství. Peníze mají mnohdy pouze význam prostředku k uspokojení nějaké jiné potřeby. Může jít o sociální prestiž, kterou by bylo možno tímto způsobem podpořit, potřebu osamostatnění, úniku od rodiny, získání chybějícího vztahu apod. Peníze jsou chápány jako prostředek posílení nebo náhražka vlastních kompetencí. Rizikovým faktorem je tendence vytvářet si fantazijní představy o dostupnosti velké výhry, převaha emotivního hodnocení pravděpodobnosti vyhrát a popření signálů o nereálnosti takových představ. Hodnocení skutečnosti bývá pod vlivem fixace na výhru značně nepřesné. Gamblerství je individuální aktivita, lidé závislí na hře o společnost spoluhráčů nestojí. Cílem je pro ně výhra a ostatní hráči, pokud je logika hry zahrnuje, jsou konkurencí. Jakmile začne jedinec hrát, velmi rychle se dostává do fáze, kdy nedokáže přestat. Potřeba hry a anticipované výhry se stává osobní dominantou[4]. Závislost se začne projevovat těžko ovládnutelným puzením ke hře a stále častějšími myšlenkami na hru. V této době se objevují první potíže, které vyplývají většinou z nedostatku peněz. Hráč si je půjčuje, ale nemůže vrátet, a proto lže, vymlouvá se. V situaci tísně začne porušovat jinak respektované sociální normy (podvádět a krást). V

závislosti se lidé ocitají i ze snahy projevit odpor či nesouhlas - tedy revoltovat. Odborná literatura užívá pro tuto formu závislosti sousloví „čtvrtý rozměr závislosti“[1].

Závěr

Proces odstraňování následků závislosti na hracích automatech nebo na psychotropních látkách je nekonečný. Není pochyb, že efektivní může být jen tehdy, podaří-li se objasnit sociálně zdravotní příčiny vzniku závislosti a pozitivně tak i ovlivnit hodnotový systém a hodnotovou orientaci ve společnosti. Na základě zjištění, zda se prvotní příjemné pocity pramenící ze setrvání ve vztahu závislosti mění v době nepřítomnosti objektu, na němž je jedinec závislý, v pocity nepříjemné, které provázejí příznaky abstinčního syndromu "Léčebný postup" je prostý, nikoli však snadný.

Zoznam bibliografických odkazov:

[18] CHALUPOVÁ, R.- LUKEŠ, V. 1997. *Diagnóza patologického hráčství*. České Budějovice: Pedagogické centrum, 1997, s. 31-32. ISBN NENÍ UVEDENO.

[5] JÜTTEMANN, G. 2007. *Persönlichkeit und Selbstgestaltung*. Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 2007. 247 s. ISBN 978-3-525-49110-2.

[12] KADUSHIN, A. - HARKNESS, D. 2002. *Supervision in social work*. 4th ed. New York: Columbia University Press, 2002. 576 s. ISBN 0-231-12094-X.

[3] KRETZMANN, N. et al. 2003. *The Cambridge history of later medieval philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 1035 s. ISBN 0-521-36933-9.

[7] MARHOUNOVÁ, J.- NEŠPOR, K. 1995. *Alkoholici, feťáci a gambleři*. Praha: Empatie, 1995, s. 97. ISBN 80-901618-9-8.

[9] MOJTOVÁ, M., KRČMÉRY, V. 2002. *Alkoholizmus a možná korelácia so zhubným bujnením*. In. *Acta Chemotherapeutica*: časopis Slovenskej chemoterapeutickej spoločnosti SLS (SCHS). ISSN 1335-0579, Roč. 11, č. 2 (2002), s. 125-137.

[2] NEŠPOR, K. 2000. *Návykové chování a závislost*. Praha: Portál, 2000, s. 31. ISBN 80-7178-432-X.

[8] NEŠPOR, K.- CSÉMY, L. 1994. *Alkohol, drogy a vaše děti*. Praha: Sportpropag, 1994, s. 70. ISBN NENÍ UVEDENO.

[13] NEŠPOR, K., CSÉMY, L. 1996. *Léčba a prevence závislostí*. Praha. Psychiatrické centrum, 1996. s. 146-147. ISBN 80-85121-522.

[14] NEŠPOR, K. *Jak poznat a překonat problém s hazardní hrou* [online]. Praha:

Sportpropag, 1999. [cit. 2005-05-05].
Dostupné na: <
<http://www.mujweb.cz/veda/nespor/hahra99c.doc>>, s. 18.

[11] *New York/Reuters* [online]. Posl.
úpravy 8.12.2000 [cit. 2002-12-05].
Dostupné na WWW:
<<http://www.novinky.cz>>.

[1] ONDREJKOVIC, P. et al. 2001.
Sociálna patológia. Bratislava: VEDA,
2001. s. 26-37. ISBN 80-224-0685-6.

[6] SPOUSTA, V. *Gamblerství a
narkomanie* [online].[cit.2006-04-13].
Dostupné na:
<<http://www.kpedagogika.unas.cz/2002gamblerstvi.htm>>, s. 2.

[10] SPOUSTA, V. 1998. Hráčství jako
patologický jev. *UNIVERSITAS*, 1998, č.
2, s. 22. ISSN 1211-3384.

[15] ŠAUEROVÁ, M. 2011. The Concept
of Freedom as Perceived by Children and
Adolescent. In: MOŇ, R.,
KOBYLINSKI, A: *Human Rights and the
World of Values*. Warsawa: Wydawaictwo
Uniwersytetu Kardynala Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie, 2011. s. 259-
273. ISBN 978-83-7072-723-9.

[16] ŠAUEROVÁ, M. 2011. The Concept
of Freedom as Perceived by Children and
Adolescent. In: MOŇ, R., KOBYLINSKI,
A: *Human Rights and the World of
Values*. Warsawa: Wydawaictwo
Uniwersytetu Kardynala Stefana

Wyszyńskiego w Warszawie, 2011. s. 259-
273. ISBN 978-83-7072-723-9.

[4] VÁGNEROVÁ, M. 2008.
Psychopatologie pro pomáhající profese.
4. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 870 s. ISBN.
978-80-7367-414-4.

Kontakt na autora:

PhDr. Jiří Tůma, PhD.

Detašované pracoviště VSZaSP sv.

Alžbety-Ústav sv. Jana Nepomuka

Neumanna Příbram, Jiráskovy sady 240,
261 01 Příbram

Krumlovská 18, 370 07 České Budějovice,
+420776845191, email:

jirkatuma@centrum.cz

Mgr. Bc. Alena Tůmová

Grantová agentura Univerzity Karlovy

v Praze, Odbor pro vědu a výzkum

Ovocný trh 3, 116 36 Praha 1

Krumlovská 18, 370 07 České Budějovice,
email: alenatumova@centrum.cz